

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **Ing. B. F.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, o návrhu na vyloučení soudkyně JUDr. Miroslavy Ježoviczové ve věci projednávání žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 4. 2006, č. j. KÚOK/38865/2006/OSV-DS/7178/SD-67, pod sp. zn. 38 Cad 6/2008,

t a k t o :

Soudkyně JUDr. Miroslava Ježoviczová **n e n í** vyloučena z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 38 Cad 6/2008.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě dne 4. 7. 2006 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. KÚOK/38865/2006/OSV-DS/7178/SD-67, ze dne 28. 4. 2006, kterým bylo změněno rozhodnutí Městského úřadu v Prostějově ze dne 2. 3. 2006, č. j. PVMU 37041/2006 21, jímž bylo rozhodnuto zastavit správní řízení ve věci vydání rozhodnutí o snížení měsíčně se opakující dávky z prostředků sociální péče ode dne 1. 1. 2005, zahájené dne 16. 6. 2005 pod číslem jednacím NEZ/5801/2000, s tím, že změna rozhodnutí spočívala ve změně data zahájení předmětného řízení, o jehož zastavení bylo rozhodnuto.

Krajský soud v Ostravě tuto žalobu rozsudkem ze dne 16. 4. 2007, č. j. 38 Cad 24/2006 – 24, zamítl. Proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost, o které rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 20. 2. 2008, č. j. 4 Ads 10/2008 – 63, tak, že napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

K výzvě Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 7. 2008, zda žalobce souhlasí v dalším řízení s rozhodováním bez jednání, žalobce podáním ze dne 29. 7. 2008 jednak sdělil, že nesouhlasí s tím, aby ve věci bylo rozhodnuto bez jednání, a dále současně vznesl námitku podjatosti proti samosoudkyni v této věci, JUDr. Miroslavě Ježoviczové.

K další výzvě Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 8. 2008, v čem spatřuje podjatost JUDr. Miroslavy Ježoviczové, žalobce podáním ze dne 24. 8. 2008 uvedl: Vzhledem k opakovaným velmi hrubým pochybením z její strany jsem byl nucen podat určitý podnět k prošetření její dosavadní činnosti v mých kauzách (tímto podnětem rozhodně nemám na mysli opravné prostředky), a protože by mělo dojít k nějakému řízení (doufám, že jen ke kárnému), lze její nepřátelský postoj ke mně konečně oprít o právní důvody. Navíc je velmi pravděpodobné, že by měla být v jedné věci svědkem (a sám bych rád věřil, že se její procesní postavení nezhorší),

zatímco já jsem ve stejné věci poškozeným, takže další rozhodování v mých sporech nemůže být nezávislé ani objektivní, což ostatně v žádné z mých kauz, které ona rozhodovala, nikdy nebylo, ale až dosud jsem k uplatnění této námitky nenacházel dostatečný právní důvod, dokud mi jej ona sama neposkytla. Obávám se však, že v tuto chvíli nemohu být konkrétnější, abych tím nezmařil další vyšetřování.

Z vyjádření jmenované soudkyně Krajského soudu v Ostravě (č. l. 85) vyplývá, že k žalobci, stejně jako k dalšímu účastníku řízení, ani k jejich zástupcům, nemá žádný vztah, a účastníky řízení včetně jejich zástupců zná pouze ze služebního styku.

Soudkyně JUDr. Miroslava Ježoviczová dále ve svém vyjádření uvedla, že dosud rozhodovala ve sporech žalobce vedených vždy proti žalovanému Krajskému úřadu Olomouckého kraje ve věcech sp. zn. 38 Cad 11/2004, sp. zn. 38 Cad 22/2005 a sp. zn. 38 Cad 24/2006. Stejně tak uvedla, že pokud žalobce uvádí, žeje velmi pravděpodobné, že by měla být v jedné věci svědkem (a sám by rád věřil, že se její procesní postavení nezhorší), a dáleže by mělo dojít k nějakému řízení (doufá, že jen ke kárnému), není jí známo, že by takováto řízení byla vedena.

Nejvyšší správní soud se zabýval námitkami, které žalobce vznesl, a dospěl k názoru, že jsou nedůvodné.

Podle § 8 odst. 1 soudního řádu správního jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení (např., kdy soudce působil ve věci jak u krajského soudu, tak posléze u Nejvyššího správního soudu; naproti tomu běžný instanční postup, kdy Nejvyšší správní soud rozhodne o kasační stížnosti a věc vrátí krajskému soudu, důvodem pro vyloučení soudce krajského soudu, který má znovu ve věci rozhodovat, není). Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v projednávání věci, nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen vskutku výjimečně a z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě. Podjatost sama zasahuje vždy do principu nezávislosti soudce, neboť nestrannost tento princip předpokládá. Samotný pojem soudce totiž s sebou nese atribut nezaujatosti a nestrannosti a bez toho, že by se nepředpokládal, nebylo by důvodu ani konstituování soudní moci jako pilíře demokratické společnosti.

Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávání věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich právním zástupcům), o nichž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širěji, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví

vnějšímu pozorovateli (účastníku řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má nezaujatý vztah. Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též Ústavní soud ve věci sp. zn. I. ÚS 370/04).

Nejvyšší správní soud podotýká, že důvodem pro vyloučení soudce může být pouze jeho poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům. Poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, zejména v případech, kdyby mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Poměr soudce k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen např. příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem (ať již zjevně přátelským či nepřátelským), může jít i o vztah ekonomické závislosti, apod. V daném případě nebyla zjištěna žádná z těchto skutečností.

Z námitek uplatněných žalobcem vyplývá, že důvod podjatosti soudkyně JUDr. Miroslavy Ježoviczové má podle žalobce spočívat výhradně její rozhodovací činnosti v minulých řízeních, jichž byl žalobce účastníkem. Přitom z námitek žalobce ani ze spisu nevyplývá nic, co by nasvědčovalo tomu, že by JUDr. Miroslava Ježoviczová měla k projednávané věci a procesním stranám či jejich zástupcům jakýkoliv vztah či poměr. Jelikož v posuzované věci žalobce nepředložil žádné konkrétní skutečnosti, které by odůvodňovaly závěr o podjatosti dotčené soudkyně Krajského soudu v Ostravě, Nejvyšší správní soud tyto námitky neshledal důvodnými a návrhu žalobce nevyhověl.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. října 2008

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu